

Svampeåret på Sjælland 2012

Ved Anne Storgaard

Vinter/forår

Til forskel fra 2011 havde vi en lang periode i januar uden for meget frost og sne. Det betød, at vi foruden de almindelige vintersvampe så som Vinter-Huesvamp og [Almindelig Østershat](#) kunne se de sidste af efterårets arter f.eks. [Sødlig Mælkehat](#) på turen i Store Hareskov den 8. januar. Vi var ca. 10 deltagere, og vi fik samlet over 50 arter til fremlæggelse til demonstrationen efter turen. Måned efter var det meste af Sjælland dækket af sne, og der var dagsfrost i ugevis.

Vinter-Huesvamp. Foto: Anne Storgaard

I marts kom foråret, og til forskel fra tidligere år behøvede vi ikke at slås med is og sne for at kunne beundre [Stor Dukatbæger](#) på vores tur til Hejede Overdrev den 18. marts. 20 personer deltog i turen, heraf en bilfuld skåninge fra vores søsterforening Puggehaten. De var bl.a. kommet for at studere ovennævnte svamp, som de ikke kendte fra Sverige. En ny art for mig var [Bleg Gulskive](#), der vokser på den imperfekte svamp *Bispora antennata*. Efter turen var vi nogle stykker, der kørte videre til Jystrup for at se til [Krølhåret Pragtbæger](#). Den var som sædvanligt meget smuk.

Turen til Tisvilde i slutningen af april gav et fint gensyn med [Spiselig Stenmorkel](#), fine friske eksemplarer. Et parti med [Sortbæger](#) og [Hjortebæger](#) blev det også til. I midten af maj havde de 14 deltagere på turen til Smør- og Fedtmosen en dejlig tur på en flot solskinsdag. Vi fandt et rigtig flot eksemplar af [Svovlporesvamp](#), desuden fandt vi Frynset Skjoldbæger og en mængde andre træboende svampe - bl.a. Rødmende Læderporesvamp, Almindelig Ildporesvamp og den sjældne

Vellugtende Læderporesvamp. I slutningen af maj blev vejret meget tørt og varmt. Der var dog stadig en del af kikke på på turen til Hareskoven den 3. juni. [Vårmusseronerne](#) var for gamle til spisning, men der blev fundet 3 frugtleger af [Punktstokket Indigo-Rørhat](#) og atter en meget flot Svovlporesvamp. Juni månedens første længere tur langs Mølleåen gav flere arter end forventet. 14 deltagere havde en fin tur og flere fik endda fyldt kurven med dagens svamp: Svovlporesvamp, som vi oplevede på 4-5 steder mest på eg, men også på pil. Svovlporesvamp har haft et rigtig godt år i år.

Svovlporesvamp fra Mølleåen. Foto: Jørgen Vingborg

Sommer

I juli fejrer vi kantarellernes komme med en tur i Gribskov. Igen i år var udbyttet pænt på grund af, at vi fik en del regn i juni og begyndelsen af juli måned. Turen fandt dog sted i det herligste sommervejr den 8. juli. Henny Lohse medbragte wok m.m. til bålpladsen ved Grønnekilde, og der var kantareller nok til 2 store wokfulde, så alle knap 30 deltagere kunne få en portion kantarelstuvning. På demonstrationsbordet var der bl.a. fremlagt div. arter skørhatte, fluesvampe og rørhatte, så vi blev bekræftet i, at den "rigtige" svampesæson var i fuld gang. [Flammeporesvampen](#) ved Grønnekilde, som vi kikker til hvert år, har nu spist det meste af den stamme, som den vokser på. Vi må håbe, at den har fået spredt sig til andre stammer i nærheden.

Det er altid spændende, hvordan sommervejret udvikler sig, men indtil slutningen af juli havde vi heldigvis ikke de lange tørre perioder, hvor svampefloret tørrer totalt ind. På turen til Nyrup Hegn i slutningen af juli, fandt vi bl.a. en del [Almindelig Kantarel](#) samt årets første [Tragt-Kantareller](#). Dagens svamp var dog [Brun Kam-Fluesvamp](#), der var talrig mange steder i skoven, desuden blev nogle flotte eksemplarer af [Skinnende Lakporesvamp](#) meget beundret. I starten af august blev vejret mere tørt. Dog var der stor forskel på svampefloret også ret lokalt. Turen til Bødernes Hegn i Bagsværd den 5. august gav ikke det store udbytte, mens der på turen samme dag i Hareskoven 5 km væk blev noteret over 50 arter. Et lignende antal arter så vi ugen efter i skovene ved Frederiksværk. Der blev fundet flest skørhattearter, mens rørhattene og kantarellerne var meget få

og små. De flotteste eksemplarer af Almindelig Kantarel så vi langs kanalen, hvor de dristige kantede sig ned af skrænten for at få lidt til gryderne. Ugen efter var vi på tur i Store Dyrehave omkring Rågård Mose. Også her var der meget tørt, men igen var der en del arter at notere især blandt skørhattene. Dagens fund var dog et frugtlegeme af den gule varietet af Punktstokket Indigo-Rørhat.

Botetus luridiformis var. jungquilleus. Foto: Bjørn W. Pedersen

Efterår

Som i de tidligere år deltog vi i værkstedsdagene på Dansk Jagt- og Skovbrugsmuseum den første weekend i september. [Snehvid Fluesvamp](#) var blevet fundet flere steder, så den kunne vi fremvise til stor interesse for de godt 1000 besøgende. Til sammenligning havde vi en [Mark-Champignon](#) og flere andre fluesvampe. En gruppe af foreningens medlemmer havde været en uge i Nordjylland, og herfra fik vi også bragt en del svampe til udstillingsbordet. Vi udstillede også farvesvampe og materiale om svampefarvning, og børnene fik mulighed for male gibssvampe. Det er altid en stor succes.

På svampenes dag den 2. september mødte ca. 40 deltagere op i rigtigt fint vejr i Store Dyrehave. Trods den manglende regn blev der fundet ca. 75 arter svampe på turen. De 10 turledere gjorde et fint arbejde og de fremmødte gæster var godt tilfredse med arrangementet.

Svampeforeningens og Naturstyrelsens velbesøgte stand i Store Dyrehave. Foto: Jørgen Vingborg

I starten af september var Midtsjælland og Københavnsområdet meget tørkeramt. Heldigvis var der faldet lidt mere regn i Nordsjælland, så vores ture her var ikke helt svampetomme. Der blev fundet en del arter på turene, dog ikke mange eksemplarer af hver art. Foreningens traditionelle suppetur til Hvidekilde i Gribskov, blev trods det tørre vejr endnu en gang en succes. Ca. 50 personer deltog, og det viste sig, at der var ret mange både Spiselig Rørhat og div. spiselige skørhatte. Kantarelstuvningen blev ikke så stor som sidste år, men alle fik vist en smagsprøve.

Lørdag den 15. september havde foreningen et arrangement ved Torvehallerne i København. Vi havde en større stand på pladsen mellem de to haller. Vi kunne fylde 3 borde med knap 100 svampearter, der var blevet samlet især i Nordsjælland de foregående dage. Der var stor interesse for arrangementet, og vi fik udleveret mange eksemplarer af Ka' de spises, div. brochurer om foreningen og om svampeture med børn. Henny Lohse havde medbragt 16 liter svampesuppe, der blev opvarmet på standen og blev uddelt til sultne besøgende ved frokosttid. Det var et arrangement, som vi vil forsøge at gentage til næste år, hvis vi får mulighed for det.

Henny Lohse fortæller de interesserede om de svampe, man kan finde i skoven i øjeblikket. Foto: Anne Storgaard

I slutningen af september og begyndelsen af oktober kom regnen endelig, så efterhånden kom vi op over 100 arter på turene. På turen til Gribskov den 6. oktober fandt vi omkring 90 arter (ikke bestemte trævlhatte, slørhatte mv. ikke medregnet). Der var rigtig mange [Foranderlig Skælhat](#), men desværre også mange Randbæltet Hjelmhat på bøgestubbe. På en stub sad der både det ene og det andet, så fund af Foranderlig Skælhat blev kontrolleret en ekstra gang. Vi røg også ind i nogle mindre mycelier af [Stor Trompetsvamp](#). På turen til Kongsøre Skov dagen efter fandt vi utroligt mange Dugget Rørhat og Stor Løghat, lidt Trompetsvamp, Spiselig Rørhat, Brunstokket Rørhat, Foranderlig Skælhat, Randbæltet Hjelmhat, Rabarberhat og meget, meget mere, og vi krydsede fingre for, at nattefrosten holdt sig væk nogle uger endnu. Nattefrosten ramte dog Sjælland natten mellem den 11. og 12. oktober. Heldigvis kun en enkelt nat i første omgang, så svampene tog ikke skade, i hvert fald ikke i skovene. Der berettes om mange fund af Tragt-Kantarel på turene i midten af oktober. Jeg var med på turen til Liseleje Plantage og Melby Overdrev den 21. oktober. Her var det pæne eksemplarer af især [Hummer-Skørhat](#), [Ægte Ridderhat](#), [Velsmagende Mælkehat](#) og [Jordfarvet Ridderhat](#), der blev samlet af deltagerne. Der var også meget i småtingsafdelingen at kikke på f.eks. Jordtunger, Køllesvampe, Stilkbovist og Dværgh-Stjernebold. De ca. 25 deltagere fandt tilsammen knapt 100 arter.

På foreningens tur til naboøen Nekselø, den sidste lørdag i oktober, var det med noget bange anelser vi satte kursen med færgen fra Havnsø til Nekselø. Det var frostvejr, og vejrudsigten lød på regn og rusk. Men da vi ankom til kysten, viste det sig, at der ikke havde været frost på Nekselø – og regn-, sne- og haglbygerne holdt sig inde på Sjællandskysten. Svampene var dog meget tørre og skrøbelige. Det var ikke den store dag på øen, og nordøstkysten var næsten helt svampetom. Den mærkeligste naturiagttagelse var, at overdrevene i år var fuldstændig pløjet op af mosegrise! I alt blev der noteret 67 arter, heraf knapt ti arter vokshatte og en for øen ny champignonart, [Have-Champignon](#) (i heste-læskuret). Der var opsat bord og bænke øverst på klinten, hvilket viste sig at være et fint sted til frokosten.

I november var stadig en del svampe at finde. Det blev til omkring 100 arter på turen i Hareskoven den 4. november, bl.a. en del rørhatte. Det undrede os noget, da der havde været nattefrost i flere omgange ugerne før. En stor frisk Punktstokket Indigo-Rørhat tog prisen, men der blev også samlet lidt Spiselig Rørhat og Dugget Rørhat af deltagerne. Den mest almindelige spisesvamp var dog [Violet Hekseringshat](#), der blev set i pæne mængder flere steder i skoven. En enkelt var heldig med at finde Tragt-Kantareller nok til at fylde en svampekurv. 25 deltagere var mødt op til turen til Vestskoven den 11. november, heriblandt ca. 10 nye ansigter. Vi brugte især tid på en ædelgranplantage samt en yngre granplantage, hvor der fandtes utrolige mængder af Mørkprikket Sneglehat samt masser af de andre efterårsarter incl. Randbæltet Hjelmhat. Af spisesvampe var det Gran-Svovlhat, Violet Hekseringshat samt Skamløs Champignon som dominerede. Af sjældne arter blev noteret Snyltende Posesvamp, Kastaniebrun Stilkporesvamp og Stød-Gyldenblad. I alt blev der fundet 121 arter.

En af sæsonens sidste ture gik som vanligt til Hornbæk Plantage. Ca. 30 personer deltog, og vi fandt ca. 80 arter i mere eller mindre sløj tilstand. Traditionen tro fandt vi ”selvfølgelig” også [Frost-Sneglehat](#), Jordfarvet Ridderhat og Ægte Ridderhat. Efterfølgende samledes vi i ”Bryghuset” og spiste en herlig frokost incl. lækker hjemmelavet svamperet.